

Handwritten signature/initials

మౌలిక తేజానికి పరావర్తనమే 'చేతనావర్తం'

భారతీయ చింతనతో సాంస్కృతికమైన నవోజ్జీవన లక్ష్యం కలిగింది. తాత్వికమైన భూమికతో వర్తించేది, సామాజిక సమస్యల పట్ల విహంగావలోకనం కలిగింది, చేతనావర్త పార్శ్వం. దిగంబర కవిత్యానికి ప్రతికేయంగా ఇంచుమించు సమాంతరంగా ఆవిర్భవించింది. చేతన యొక్క ఆవర్తం లేదా చేతనతో ఆవర్తం కలిగింది. ఆవర్తమంటే ఒక చుట్టుచుట్టి రావడం, ఇందులో క్రమమూ వేగమూ ఉంటాయి. భౌతికమైన స్థితితలం నుండి మానసికమైన నిర్మాణ రూపాన్ని కలిగింది. ఈ నిర్మాణ రూపం సాధారణమైన నైతికం నుండి ఆధ్యాత్మికం దాకా పర్యాప్తమైంది. ఇందులో సమాజతలంపై భౌతికంతోపాటు మానసికమైన వికాసాన్ని కోరుతూ, ఆత్మోన్నతి నభిలషించే ఆదర్శం లక్షితమైంది. చేతనావర్త కవులు నలుగురు. 1. కోవెల సంపత్కుమారాచార్య, 2. పేర్వారం జగన్నాథం, 3. కోవెల సుప్రసన్నాచార్య, 4.వేనరెడ్డి. ఈ నలుగురి కవిత్యం వారి వారి ప్రత్యేకతలతో వ్యక్తిలో చేతన యొక్క వివిధావర్తాల చిత్రణాన్ని ఉద్దేశించింది. ఇదంతా విశ్వాత్మ చేతనలో భాగంగా గుర్తించడంతో ప్రత్యేకతను సంతరించుకుంది. చేతనావర్తం మొదటి సంపుటం 1969లో అరవిందులు జన్మించిన ఆగస్టు నెలలో వచ్చింది. రెండో సంపుటం 1970లో వెలువడింది. ఈ కవిత్యం తాత్విక తలంపై భౌతిక శక్తుల్ని పరిగణిస్తూ అంతశక్తికి అతీత శక్తికి దివ్యదశలకూ ప్రాధాన్యాన్ని ఇవ్వడం కనిపిస్తుంది.

వ్యక్తి సంస్కార స్థితులతో వికాస దశలతో జీవితంలో ఆరోహణ నభిలషిస్తుంది. అయితే ఒక్కొక్కరి కవిత్యంలో ఒక్కొక్క విధమైన అంతస్థత్యం ఆవిష్కృతమయింది. జీవితంలో ఆశ, నిరాశ, ధైర్యం, భయం, సుఖం, దుఃఖం, వెలుగూ, చీకటి ఇట్లా అనేక ద్వంద్వాల మధ్య కదలే జీవితంలో వివిధ దశల్లో చైతన్యం ఆవర్తాన్ని పొందుతుంది. ఆవర్తంతో సంధి దశల్లో కల్లోలం నుండి అశాంతి నుండి మనిషి సచేతనంగా ఉద్ధమించడం జరుగుతుంది. పై దశలో దీనికి ప్రయత్నమూ సాధనమూ ఆవసరం. ఇందుకు తగిన రీతిలో జ్ఞానం, వివేకం, శిక్షణ, సాధన, లక్ష్యమూ తోడ్పడతాయి. ఆరోహణలో క్రమంగా మనస్సు దివ్య జీవనాన్ని స్పృశించడం జరుగుతుంది. ఇందులో 1) అరవిందుల దివ్య జీవన సాధనం, దర్శనం, 2) సంప్రదాయ బంధుడైన ఆత్మ-పరమాత్మ తత్వోన్మీలనం, 3) రామకృష్ణ వివేకానందల బోధల పరచారం గతీయ సంస్కృతికి చెందిన

తేజోరేఖలు కొన్ని అందుతాయి. స్థూలంగా ఇది దీని తాత్విక భూమిక. ఇక సాహిత్యానికి వస్తే రచయిత ఏ సిద్ధాంతాన్నినా, ఏ రాజకీయ దృక్పథాన్నినా కలిగి ఉండవచ్చు. కాని రచన మాత్రం కవితాత్మకంగా ఉండాలన్నదే వీరి ముఖ్యమైన ఆశయం. జీవితాన్ని గురించి ఆలోచన జరుపుతూనే, అనుభవాన్ని స్పందింపజేస్తూనే, తాత్విక స్పృహను కలిగి ఉండడం చేతనావర్త కవుల ప్రత్యేకత. ఇది ఈ నలుగురిలో ఒక్కొక్కరిలో ఒక్కొక్క విధమైన కవితా రూపాన్ని పొందింది, ఒకే మూసలో పోసినట్లు కాకుండా వారి వారి స్వతంత్రమైన వ్యక్తిత్వ

వ్యక్తి సంస్కార స్థితులతో వికాస దశలతో జీవితంలో ఆరోహణ నభిలషిస్తుంది. అయితే ఒక్కొక్కరి కవిత్యంలో ఒక్కొక్క విధమైన అంతస్థత్యం ఆవిష్కృతమయింది. జీవితంలో ఆశ, నిరాశ, ధైర్యం, భయం, సుఖం, దుఃఖం, వెలుగూ, చీకటి ఇట్లా అనేక ద్వంద్వాల మధ్య కదలే జీవితంలో వివిధ దశల్లో చైతన్యం ఆవర్తాన్ని పొందుతుంది. ఆవర్తంతో సంధి దశల్లో కల్లోలం నుండి అశాంతి నుండి మనిషి సచేతనంగా ఉద్ధమించడం జరుగుతుంది.

వికాసాల్ని భాసించజేస్తూంది. సంపత్కుమార "ఈ క్షణం మీద పరచిన ఊహలతో కాలానంత పరిణామాన్ని గుర్తించకుండా బ్రతికే మనిషి భవిష్యత్తు శూన్యం". ఇందులో వర్తమాన జీవితం సూచించారు. మార్పు అనివార్యమన్న తత్వం ప్రపంచితమైంది. దీన్ని గుర్తించడం వివేకపంథమైనదన్న భావనతో పర్యాప్తమైంది. ఈ వివేకం లోపిస్తే అంతా వ్యర్థమే. సాధారణమైన లౌకిక స్థితి చిత్రణం ఆధారంగా, దీని వెనుకనుండి పనిచేసే పరివర్తన శక్తిని, దాని ప్రభావాన్ని జీవిత గమనాన్ని వ్యక్తి కర్తవ్యాన్ని భావించజేస్తుంది. పేర్వారం జగన్నాథం "మంచెకైనా, చెడుకైనా మానవుడే కేంద్ర బిందువు". మనిషి ఔన్నత్యాన్ని ఆవిష్కరించే ఈ పంక్తులు, మనిషిలోని శక్తిని గ్రహించి ప్రేరేపిస్తాయి. ఈయన కవిత్యంలో వివేకానందల స్ఫూర్తితో వెలసిన భావజాలం మనస్సులో మెదలుతుంది. ఇది

సంపూర్ణ జీవితంలో ఒక దశకు చెందింది. అవసరాల్నిబట్టి ప్రాధాన్యం కలిగింది, ఆదర్శవంతమైన జీవితాన్ని ఉద్దేశించింది. సుప్రసన్నాచార్య వీరిలో అధికమైన ఆధ్యాత్మికానుభవం వీరివించే కవి, "అతడు పాడతాడు ప్రబోధ సంగీతాన్ని, పిలుస్తాడు ఆనంద ప్రభాతమై" ఈ కవి ప్రబోధం, ఆనందంతో వేరువేరు దశల్లో పొందే భౌతికాధ్యాత్మికానుభవ రూపాలు. ప్రబోధంలో వేరుగా కనిపించే వ్యక్తిత్వం, ఆనందంలో ఒకటైపోయిన వ్యక్తిత్వమూ సూక్తికి వస్తాయి. భీష్మత్వం నుండి ఏకత్యానికి, తమస్సు నుండి ఉదయానికి ప్రయాణం మెదులుతుంది. ఆవర్తంలోని మలుపుల్ని సూచిస్తుంది.

మరో వేనరెడ్డి "కాలాన్ని కత్తిరించి చూడకు, దేశాన్ని విభజించి చూడకు". కాలం అఖండమైంది. దేవం సముద్రమైంది. వీటిని ఒకే ప్రవాహంగా అఖండంగా దర్శించడంలో కాలానిక మైన ఆనందం ఉంది. సంపత్కుమార రచనలో భారతీయత్య చైతన్య ప్రసారంతోపాటు సామాజిక జీవన గతులూ ప్రాముఖ్యం వహిస్తాయి. పేర్వారం రచనలో నిందాస్పృతి, స్పృతినింద మార్గంలో అధిక్షేప భాసురంగా జీవిత చిత్రణం కనిపిస్తుంది. వాస్తవికత మానవత ఈయన కవిత్యానికి రెండు చక్రాలుగా ఉన్నాయి. సుప్రసన్నాచార్య రచనలో భారతీయత్య చైతన్యంతోపాటు ఆధ్యాత్మిక జీవన భూమికలు దర్శనమిస్తాయి. ఇవి జీవితంలో సుగమ సుందరమైన అనుబంధాన్ని కోరేవి.

చేతనావర్త కవిత్యంలోని ఈ పార్శ్వం వ్యక్తిలో ప్రత్యేకతల్ని గుర్తిస్తుంది. భౌతికావసరాల్ని పరిగణిస్తుంది. మానసిక లోకాన్ని దృష్టిలో తీసుకుంటుంది. ఆత్మరూపాన్ని దర్శించే ప్రయత్నం చేస్తుంది. భారతీయ సంస్కృతికి సంబంధించిన మౌలికమైన విలువల్ని ప్రతిపఠించజేసి ఉద్దేశం కలిగింది. వ్యక్తికి సమాజానికి మధ్య, భౌతికానికి ఆధ్యాత్మికానికి మధ్య సముచితమైన అనుబంధాన్ని స్థాపిస్తుంది. జీవితంలో సభ్యతనూ సంస్కారాన్ని వివేకాన్ని ఆనందాన్ని సౌభాగ్యాన్ని ఆదర్శాన్ని ఆపేక్షిస్తుంది. ఈ కవిత్యం ప్రజాస్వామ్యంలోని స్వేచ్ఛను ఆవసరం మేరకు ఉపయోగించుకుని వర్తించింది. స్వేచ్ఛా కవిత్యంలో ప్రత్యక్ష రాజకీయ ప్రభావాలకు దూరంగా కవిత్య కళతోపాటు తాత్విక భూమికను గురించి ఆలోచించజేస్తుంది చేతనావర్త పార్శ్వం.

- మాదిరాజు రంగారావు, 040-23398899